

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Exhortationes|| Ad|| Religiosos

Dirckinck, Johann

Coloniæ Agrippinæ, 1704

9. Prædestinatio Divina est Stimulus observandi regulam. Thema. Quos præscivit, & prædestinavit conformes fieri imagini Filii sui. Rom. 8.29.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-51834](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-51834)

EXHORTATIO IX. PRÆLIMINARIS

De Præscientia & Prædestinatione DEI,

Tanquam nono Stimulo Regulas observandi, & secundum eandem nos Christo Domino conformandi.

T H E M A.

*Quos præscivit, & prædestinavit, conformes fieri imagini
Filii sui. Rom. 8. 29.*

Ua olim Poëta ingeniosi, de miris hominū profanorū metamorphosis, fabulando cecinere; ea longè verius, de moralibus hominum Deo dicorum transformationibus prædicantur: hi enim licet ante in sæculo fortassis vitiis innutriti, peccatisque variis dediti, Nabuchodonosoris instar, in mores belluinos deformati abierint: quemadmodum Vates regius loquitur: *Homo cum in honore esset, non intellexit; comparatus est jumentis insipientibus, & similitus factus est illis. Psal. 48. Ubita-*

*men vocationis divinæ radio collustrati, Deo in Religione vivere, cœlestia cognoscere & degustare occipiunt; gratia Divinæ auxilio, regularum suarum ductu, & Christi Domini prototypi sui assiduo aspectu, eò paulatim pertingunt; ut è mundanis hominibus in religiosos, è terrenis in cœlestes, è sensualibus in spirituales; è veteribus in novos, in angelicos ac prope divinos, mirā metamorphosi, transmutentur, implentes illud Apostoli: *Exspoliantes vos veterem hominem, & induentes novum, secundum imaginem ejus, qui creavit illum. Ad Coloss. 3. 9.**

Hanc

Hanc autem transformationem, Charissimi, ut secundum regulas nostras, gratiâ Divinâ adjuti strenuè aggrediamur; motiva nonnulla tanquam stimulos præmitteremus, & in hac quidem exhortatione de præscientiâ & prædestinatione Dei agemus, ut ea conformationem cum Christo nobis persuaudeat.

Christus Dominus, Prototypon & Dux noster, nos lucis suæ radiis colustret, & gratiâ suæ auxiliis efficacibus adjuvet, ut secundum regularum nostrarum directionem, vivam in nobis ejus imaginem, delineare valeamus.

I.
De præ-
scientiâ
Dei.

I. Stimulus primus vitam nostram, in Societate JESU Christi, ad amissim regularum nostrarum conformandi, est æterna Dei præscientiâ & prædestinatio. *Quos præscivit*, inquit Gentium Doctor Rom. 8. *& prædestinavit, conformes fieri imagini filii sui.* Pars prima est Dei præscientiâ. *Quos præscivit.* Deus sapientiâ suâ infinitâ, omnia, antequam fiant, clarissimè cognoscit, omnia præscit: *Cognovit Dominus, qui sunt ejus.* 2. Tim. 2. 9 Id est, præsciti & præcogniti sunt, qui sunt ejus, scilicet Dei: videt enim Deus ab æterno, & vidit, quinam in fide gratiâ, & vocatione suâ sint firmiter perstituri; adeoque perventuri ad gloriam, velut Dei amici & dilecti; & quinam sint defecturi, & tanquam indigni repudiandi. Ita S. Chrysostomus, Theophylactus, & S. Augustinus Tract. 12. in Joan. *Novit, inquit, Dominus, qui permanent ad coronam, qui permanent ad flammam; novit in area*

triticum, novit paleam, novit segetem, novit zizania.

Cognovit Dominus qui sunt ejus: eoque consignat & quasi conscribit in libro vitæ seu catalogo Electorum, id est in mente seu memoria sua; quas ad vitam æternam destinavit & elegit: Cognovit quoque Dominus, qui non sunt ejus; sed ex libro vitæ expuncti, & in librum mortis relati sunt: Præscivit itaque Deus, cuinam libro inscripti essemus; utrum ad triticum, an ad paleas; ad segetem, an ad zizania pertineremus: cum verò nos id lateat; an non meritò horror salutaris nos corripiat impellatque, ut per bona opera (in regulis nostris præscripta) certam electionem & vocationem nostram reddamus?

Deinde, *quos præscivit: novit Deus* quid in quovis rerum eventu, statu, conditione, nobis futurum fuisset: *præscivit* si nasceremur, vitamque traduceremur in Tartaria, China, Turcia, Brasilia, Æthiopia, India; in quam scelerum colluviem, ex infidelitate ortam, cum barbaris illis populis casuri fuissetus. *Præscivit* idem omniscius Deus, si in Anglia, Suecia, Dania, Norvvegia, Hollandia inter Lutheri, Calvini, & Mennonis asseclas lucem aspecturi, atque educandi fuissetus, in quàm horrendam criminum voraginem ex hæresi natam, præcipitandi fuissetus. *Præscivit*, idem rerum omnium cognitor Deus, si ab orthodoxis quidem parentibus in lucem edendi, sed in mundana vita relinquendi fuissetus, quemnam vitam

F 3 tenorem

renoreta observassemus: & quidem si militie adscribendi, in quas rapinas, furta, duella; si in Jurisconsultorum album referendi, in quas fraudes, injurias, injustitias, controversiarum protelationes; si vitæ clericali in saeculo mancipandi, in qua sacrilegia, lascivias ac turpitudines nefandas prolapsuri fuisset: & quia hæc præcivit, aliam viam inivit, alia media benignissimus Deus arripuit ex infinita sua erga nos charitate & misericordia, ab idololatria, hæresi, & mundi corruptela extraxit, ad Societatem JESU evocavit, & post varias remoras & obstacula in eandem efficaciter perduxit: & quanta Dei erga nos immeritos dilectio! & ex mente S. Augustini prædictio!

Tertio, *Quos præcivit*. Origenes & S. Augustinus exponunt, *Prædilexit*: hæc enim præscientia favorem & affectum benevolum Dei connotat: quemadmodum igitur nos ab æterno præcivit, ita ab æterno prædilexit: At quo opere bono, quo actu heroico, imò quo vel verbo, vel desiderio, minimòve suspirio istud promeriti eramus? nullo sanè; nihil enim egimus, quia in rerum natura nondum fuimus: nulla igitur prævidit prævia merita, præter secuturos prædestinationis effectus; ita ut nobis verba Apostoli usurpare liceat ad Titum 3. *Non ex operibus, qua fecimus nos, sed secundum magnam misericordiam suam salvos nos fecit*: velut clarè in Jacob & Esau elucet: *Cùm nondum nati fuissent, aut aliquid boni egissent.*

aut mali. Dilectum est: Jacob dilectus, Esau autem odio habuit.

Quid nunc ex hoc discursu, Charissimi, concludemus, nisi istud? Si Deus, illos, quos in vitæ hujus mortalis discursu, præcivit & prædestinavit fore Christo conformes, eidem quoque conformandos esse in gloria: igitur si nos eidem non conformaverimus in hac vita, neque nos eidem conformandos in altera: quales enim erimus in via, tales erimus in patria. Deinde si DEUS O. M. è tam variis periculosis regionibus & statibus, in quibus nos æternum perituros prævidebat benignissimè eripuit, & in hoc Ordine amabilissimo collocavit, an non eà gratià indignissimi erimus, dignissimiq; qui eo favore excidamus; si nos vitæ Christi Domini nostri, ex amulsi regularum nostrarum conformare neglexerimus. Denique si Deus nos prædilexit ab æterno, absque præviis meritis nostris, torque admirandis gratiis prævenire statuit, quas ex parte jam percepimus, an non par est, amorem amore compensare. & omnia salutis ac perfectionis media in Societate nobis præordinata avidissimè arripere, ejusque leges quàm exactissimè observare?

II. Altera stimuli pars nos Christo Domino, prototypo nostro, secundum regularum præscriptum conformandi, est æterna Dei prædestinationis: ut enim scribit Gentium Doctor: *Quos præcivit & prædestinavit conformes fieri imaginis filii sui*. Rom 8. Hoc prædestinationis excellentissimum beneficium, nascentemque inde nos Christo conformandi obligationem, ut clariùs perspi-

II.
De præ-
stinatione
Dei.

perspiciamus, intelligendum probè, quid sit prædestinatio. S. Augustinus L. de bono persev. c. 14. ait: *Prædestinatio est præscientia & preparatio beneficiorum Dei, quibus certissime liberantur, quicumque liberantur.* Alii expli- cant hoc modo: Prædestinatio est ordinatio divina efficax de quibusdam, per infallibilia media ad vitam æternam perducendis. Hæc prædestinatio ab Apostolo nuncupatur *propositum Dei. His, qui secundum propositum vocati sunt sancti.* Rom. 8. 28. Eadem Actorum 2. 23. appellatur *definitum consilium.* A S. Anselmo & S. Augustino L. de corrept. & grat. vocatur *æternum Dei beneplacitum, liberale decretum, gratuita Dei constitutio*: quæ ab æterno statuit homines, primò ad gratiam, deinde ad gloriam cœlestem, per Christum, vocare; quos si voluisset, poterat præterire & non vocare.

Atque ut hoc ipsum meliùs perspiciamus, S. Paulus Deum figulo comparat, & hominem luto; Rom. 9. 21. *Nunquid, dicit figmentum, et qui se finxit: Quare me fecisti sic? An non habet potestatem figulus lutis ex eadem massa facere aliud quidem vas in honorem, aliud verò in contumeliam?* Ita est, sicut figulus, ita & Deus hanc habet potestatem: potuit nos formare vasa in contumeliam, vel vasa in honorem: potuit nos ita ordinare, ut nasceremur vel ab infidelibus & idololatriis, vel ab Hæreticis impiffve parentibus, quorum vestigia legentes, tanquam vasa contumeliam, projecti fuiffemus in ignem æternam; Verùm ex infinita dilectione & misericordia,

aliter, ut speramus, & cernimus, beneficia sua præparavit, aliud consilium, aliud propositum, aliud beneplacitum, aliud liberale decretum de nobis concepit atque formavit; scilicet, ut nos, quemadmodum confidimus, perduceret ad vitam æternam.

O quis capiat, quis verbis exprimat, quantum hoc sit beneficium divini Numinis? sanè si fontem copiosum, ex quo omnia alia bona scaturiunt, esse dixerimus, non aberrabimus. Unde enim oritur, quod sumus Christi oviculæ, ad ejus dexteram aliquando collocanda, & in amœnissima Paradisi pascua traducenda, nisi ex prædestinatione & gratuita Dei cõstitutione? Unde oritur, quod Libro vitæ, seu Essentiæ Divinæ, tanquam Dei Filii adoptivi divini patrimonii heredes, amici Dei charissimi, gloriæ & beatitudinis possessionem adituri, inscribamur, nisi ex prædestinatione, Deique definito consilio, liberalique decreto? Ex hoc fonte promanat aliorum beneficiorum ac mediorum ordinatio; hinc ea divitiarum, ingeant, virium, sanitatis, aliorumque bonorum temporalium affluentia profluit hinc tot inspirationes, tot externæ voces, tot validi clamores Concionatorum, Consistentiæ Directorum, ac Superiorum, imò omnium creaturarum, nos ad veram fidem, ad Dei amicitiam, & familiaritatem, & perfectionem & Christi imitationem in Societate JESU invitantium, scaturiunt. Verbo hæc est vena miserationum Domini, è qua, gratiæ, virtutes, cæteraque divina charismata, ac dona

tum

tum naturalia . tum supernaturalia
tanquam aqua saliens in vitam aeter-
nam, eliciuntur.

Quam hic rursus conclusionem for-
mabimus , nisi illam ? Si Dominus
Deus noster, potuit nos facere vasa in
contumeliam, & non fecit; sed potius
liberali constitutione, nos vasa, ut spes
est, in honorem, ordinavit; si tot donis
naturæ & gratiæ nos spoliare potuit,
sine quibus libro mortis & damna-
tionis inscribendi fuisset, & non
fecit; sed è contra tot beneficiis cum-
mulavit, & suavissimo aeternæ præde-
stinationis vinculo nos sibi devinxit :
an non summa ingratitude labes
foret tam amabili Nominis disposi-
tioni & prædestinationi non respon-
dere ?

Quæ cum ita sint, Dilectissimi , si
quandoque nobis desidia aut torpor
obrepserit, his præscientiæ & præde-
stinationis stimulis languorem nos-
trum, velut calcaribus, excitemus:
Deus præcivit, & prædestinavit nos
(quæ spes nos alit) ut conformes eva-
deremus imagini Filii sui, idque tum
per ea media, & per eas constitutio-
nes, quas in Societate JESU nobis

ordinavit & tradidit; tum per remo-
tionem impedimentorum, quæ in In-
fidelitatis, hæresis ac mundi labyrin-
tho reperissemus; tum absque nostris
præviis meritis, gratis nos prædili-
gendo, prædestinando, dona naturalia
& supernaturalia affatim suppeditan-
do; Quod si verò nos tanta Dei in
nos benevolentia & charitati non re-
spondeamus, sed in imitando proto-
typo nostro desides, & ignavi simus,
an non jure formidabimus, futurum
nobis, quod aliis non paucis accidit,
ut Deus justus & rectus, nos è Religio-
ne sancta eliminat, & in locum no-
strum, longè ferventiores ac meliores
subrogat ? Ne id nobis eveniat: divi-
na beneficia nobis preparata ne re-
spuamus, præstantissima perfectionis
adminicula non negligamus: Dei pro-
positum, liberale decretum, consilium,
non aspernemur; sed secundum regu-
las nostras ad vitam Christi similitudi-
nem aspiremus, ne negligentia
nostrâ in aeternæ damna-
tionis pericula de-
volvamur.

